

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

KLASA: 030-01/24-03/3

URBROJ: 507-02/01-24-1

Zagreb, 12. veljače 2024.

**PREGLED RADA
DRŽAVNOG IZBORNOG POVJERENSTVA
REPUBLIKE HRVATSKE
U 2023.**

1. UVOD

Zakonom o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske, „Narodne novine“ br. 44/06 i 19/07 (dalje: Zakon o Državnom izbornom povjerenstvu), uređeno je osnivanje Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (dalje: Državno izborni povjerenstvo) kao stalnog tijela, sastav Državnog izbornog povjerenstva, način izbora predsjednika, potpredsjednika i članova Državnog izbornog povjerenstva, djelokrug, način rada i odlučivanja, odnos s građanima, tijelima i institucijama u Republici Hrvatskoj, suradnja s međunarodnim organizacijama i institucijama, te ostala pitanja od značaja za obavljanje poslova iz djelokruga Državnog izbornog povjerenstva.

Zakonom o Državnom izbornom povjerenstvu propisano je da je Državno izborni povjerenstvo stalno i neovisno državno tijelo koje obavlja poslove iz svog djelokruga u skladu s navedenim Zakonom te zakonima kojima je regulirana provedba izbora u Republici Hrvatskoj, kao i provedba državnog, lokalnog i savjetodavnog referenduma.

Nadležnost Državnog izbornog povjerenstva u provedbi nadzora financiranja političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisana je Zakonom o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, „Narodne novine“ br. 29/19 i 98/19 (dalje: Zakon o financiranju).

Nadležnosti Državnog izbornog povjerenstva mogu se podijeliti na:

- a) nadležnost Državnog izbornog povjerenstva koja se odnosi na provedbu izbora i referenduma,
- b) nadležnost Državnog izbornog povjerenstva koja se odnosi na provedbu nadzora financiranja političkih aktivnosti (dalje: redovni godišnji nadzor financiranja), nadzora financiranja izborne promidžbe i nadzora financiranja referendumskih aktivnosti i
- c) nadležnost Državnog izbornog povjerenstva koja je propisana člankom 11. st. 2. Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu, a nije obuhvaćena točkama a) i b), i to: davanje mišljenja za dogradnju i unapređivanje izbornog zakonodavstva te zakonodavstva koje regulira pitanje referenduma; određivanje načina arhiviranja i objavljivanja materijala o provedenim izborima i referenduma; objavljivanje periodičnih, stručnih publikacija vezano uz izborni sustav, provedbu izbora i praksu; utvrđivanje organizacije stručne službe, izabiranje tajnika i njegova zamjenika te ostvarivanje suradnje s organizacijama u zemlji te s međunarodnim organizacijama i institucijama u domeni izbornog zakonodavstva i izbora uopće.

U nastavku će se dati naglasci na najbitnije aktivnosti Državnog izbornog povjerenstva u 2023. Godinu je obilježila priprema i provedba izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su održani 7. svibnja 2023. (dalje: izbori članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, prijevremenih izbora za Općinsko vijeće Općine Gradina i općinskog načelnika Općine Starigrad koji su održani 12. veljače 2023., prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Kalnik koji su održani 26. ožujka 2023., prijevremenih izbora za Gradsko vijeće Grada Čabra, Gradsko vijeće Grada Varaždina, Općinsko vijeće Općine Kali i Općinsko vijeće Općine Kukljica koji su održani 16. travnja 2023., prijevremenih izbora za Općinsko vijeće Općine Čeminac koji su održani 2. srpnja 2023. i prijevremenih izbora za Gradsko vijeće Grada Orahovice koji su održani 29. listopada 2023. (dalje: prijevremeni lokalni izbori) te pripadajućeg nadzora financiranja izborne promidžbe na navedenim prijevremenim lokalnim izborima.

Pored navedenog, provodio se nadzor redovnog godišnjeg financiranja subjekata nadzora te nadzor financiranja referendumskih aktivnosti nad dvije referendumske inicijative.

Državno izborno povjerenstvo je u 2023. ispunilo svoje zakonske obveze u donošenju/sudjelovanju donošenja određenih internih, planskih i strateških dokumenata te je sudjelovalo u nacionalnoj međuresornoj suradnji i međunarodnim aktivnostima.

2. IZBORI ČLANOVA VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za članove vijeća nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, KLASA: 022-03/23-04/114, URBROJ: 50301-21/32-23-2 od 30. ožujka 2023., raspisan je 451 izbor članova vijeća za 14 nacionalnih manjina u 275 jedinica samouprave (19 županija, Gradu Zagrebu, 78 gradova i 177 općina).

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, KLASA: 022-03/23-04/113, URBROJ: 50301-21/32-23-2 od 30. ožujka 2023., raspisan je 141 izbor predstavnika za 19 nacionalnih manjina u 52 jedinice samouprave (20 županija, Gradu Zagrebu, 30 gradova i jednoj općini).

Navedene Odluke Vlade Republike Hrvatske stupile su na snagu 3. travnja 2023., a objavljene su 31. ožujka 2023. u „Narodnim novinama“ br. 37/23.

Izbori članova vijeća nacionalnih manjina i izbor predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje: manjinski izbori) održani su u nedjelju 7. svibnja 2023.

Drugi krug izbora za članove vijeća srpske nacionalne manjine u Općini Mikleuš održan je 21. svibnja 2023.

2.1. OBVEZATNE UPUTE, OBRASCI I PRIOPĆENJA

Obzirom da je Zakonom o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, "Narodne novine" br. 25/19 (dalje: Zakon) većina pitanja u provedbi manjinskih izbora vrlo precizno propisana, na ovim izborima Državno izborno povjerenstvo donijelo je značajno manje obvezatnih uputa u usporedbi s drugim izborima koji se provodi.

Za provedbu manjinskih izbora, Državno izborno povjerenstvo donijelo je četiri obvezatne upute.

Već prije raspisivanja izbora, 15. veljače 2023. donesene su Obvezatne upute broj M I obrasci za pripremu i provedbu izbora - imenovanje izbornih povjerenstava, s obrascima OM-1 i OM-2, koje su objavljene u "Narodnim novinama" br. 19/2023.

Nakon donošenja odluka Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju manjinskih izbora, 30. ožujka 2023. donesene su i preostale obvezatne upute vezane uz redoslijed izbornih radnji i tijekom rokova te obrasce za postupak kandidiranja i provedbu izbora: Obvezatne upute broj M II redoslijed izbornih radnji i tijekom rokova, Obvezatne upute broj M III obrasci za postupak kandidiranja i za pripremu i provedbu izbora s obrascima OM-3 do OM-11 te Obvezatne upute

broj M IV obrasci za provedbu izbora s obrascima OM-12 do OM-25, koje su objavljene u "Narodnim novinama" br. 37/23.

Državno izborno povjerenstvo je u razdoblju od 30. ožujka do 18. svibnja 2023. objavilo na svojim mrežnim stranicama 6 priopćenja vezano za provedbu manjinskih izbora.

2.2. IZBORNA TIJELA

U skladu s odredbama članaka 30. do 41. Zakona, kojima je propisan sastav izbornih povjerenstva, nadležnost i rokovi za njihovo imenovanje te njihov djelokrug, Državno izborno povjerenstvo imenovalo je županijska izborna povjerenstva i Izorno povjerenstvo Grada Zagreba, dok su županijska izborna povjerenstva imenovala gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području.

Državno izborno povjerenstvo je još i prije donošenja odluka o raspisivanju manjinskih izbora, početkom veljače 2023., propisalo obrasce za imenovanje izbornih povjerenstava, kako bi se osiguralo njihovo pravodobno imenovanje i edukacija. Državno izborno povjerenstvo je tako imenovao županijska izborna povjerenstva i Izorno povjerenstvo Grada Zagreba već na sjednici održanoj 15. veljače 2023., a potom su županijska izborna povjerenstva pristupila imenovanju gradskih i općinskih izbornih povjerenstva. Sva izborna povjerenstva bila su imenovana znatno prije isteka krajnjeg roka za njihovo imenovanje, dakle prije stupanja na snagu odluka Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora.

Za provedbu manjinskih izbora imenovano je ukupno 465 izbornih povjerenstava, od kojih je, u skladu s člankom 30. stavkom 2. Zakona, čak ukupno 212 gradskih i općinskih izbornih povjerenstva imenovano u istom sastavu za provedbu izbora u više različitih jedinica.

S obzirom na iznimnu važnost pravodobne i potpune edukacije članova nižih izbornih tijela, Državno izborno povjerenstvo je već tijekom ožujka 2023. provelo edukacije izbornih povjerenstva, dakle prije stupanja na snagu odluka o raspisivanju manjinskih izbora, kada na snagu stupaju i obvezatne upute Državnog izbornog povjerenstva te započinje postupak kandidature.

Predstavnici Državnog izbornog povjerenstva su sudionike edukacija upoznali s osnovnim značajkama manjinskih izbora (prvenstveno onima koje se znatno razlikuju od drugih vrsta izbora, kao primjerice nepostojanje izborne šutnje ili nadzora financiranja izborne promidžbe) te su im ukazali na njihove osnovne uloge i zadaće pri provedbi izbora.

Edukacije izbornih povjerenstava provedene su u ukupno 15 gradova sjedišta županija. S obzirom na manji broj nadležnih izbornih povjerenstava koja su uključena u provedbu manjinskih izbora u pojedinim županijama, u odnosu na druge vrste izbora, te uzimajući u obzir udaljenost njihovih jedinica od sjedišta drugih županija, u sjedištima određenih županija održane su istovremeno edukacije i za nadležna izborna povjerenstva s područja drugih županija.

Na edukacije u gradu sjedištu županije pozvani su predstavnici (prvenstveno predsjednici i potpredsjednici) županijskog izbornog povjerenstva te gradskih i općinskih izbornih povjerenstava s područja te županije (iznimno i drugih obližnjih županija) te županijski informatički koordinatori.

Edukacijama u gradovima sjedištima županija prisustvovalo je ukupno 566 sudionika.

U skladu s odredbama članaka 42. do 46. Zakona kojima su određeni sastav biračkih odbora, nadležnost i rokovi za njihovo imenovanje, birački odbor čine predsjednik i potpredsjednik te četiri člana.

Biračke odbore imenovala su gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području, a to su učinila najkasnije 20 dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora, odnosno najkasnije do 23. travnja 2023.

Za provedbu manjinskih izbora imenovano je ukupno 840 biračkih odbora.

Vlada RH donijela je 30. ožujka 2023. Odluku o visini naknade za rad članova izbornih tijela za provedbu izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, koja je objavljena u „Narodnim novinama“ br. 37/23.

2.3. INFORMATIČKA PODRŠKA MANJINSKIM IZBORIMA

U cilju jednoobrazne provedbe manjinskih izbora, Državno izborna povjerenstvo osiguralo je jedinstvenu informatičku podršku nižim izbornim povjerenstvima. Od najznačajnijih aplikacija koje su bile na raspolaganju izbornim povjerenstvima, ističu se izborna povjerenstva, kandidatura, birački odbori i biračka mjesta. S obzirom na specifičnosti manjinskih izbora, korišten je nešto manji broj trenutno postojećih aplikacija koje se inače koriste pri provedbi drugih vrsta izbora.

Radi olakšanja korištenja informatičke podrške, Državno izborna povjerenstvo je već sredinom veljače 2023. imenovalo županijske informatičke koordinatore, informatičku koordinaticu za Grad Zagreba, informatičku koordinaticu za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva financija Republike Hrvatske - Porezne uprave te informatičkog koordinatora Državnog izbornog povjerenstva.

2.4. BIRAČKA MJESTA

U provedbi manjinskih izbora za određivanje biračkih mjesta na svom području nadležni su Izborna povjerenstvo Grada Zagreba te gradska i općinska izborna povjerenstva, a za manjinske izbore određeno je ukupno 840 biračkih mjesta.

Nadležna izborna povjerenstva odredila su biračka mjesta za provedbu manjinskih izbora u zakonom propisanom roku, dakle do 18. travnja 2023. te su ista objavljena na oglasnim pločama, mrežnim stranicama te na mjestima većih okupljanja građana u jedinicama u kojima su se održavali izbori. Informacija o svim biračkim mjestima određenim za provedbu manjinskih izbora bila je dostupna i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

2.5. IZBORNI DAN I REZULTATI GLASOVANJA

Na dan provedbe manjinskih izbora, u nedjelju 7. svibnja 2023., kao i na dan provedbe drugog kruga glasanja, u nedjelju, 21. svibnja 2023., izbori su uredno provedeni na svim biračkim mjestima te nisu zaprimljene značajnije dojave o nepravilnostima.

Pravo birati članove vijeća nacionalnih manjina, u onim jedinicama samouprave u kojima su održani izbori, na razini županija i Grada Zagreba imalo je 232.053 birača, na razini gradova 157.270 birača i na razini općina 74.783 birača.

Pravo birati predstavnike nacionalnih manjina, u onim jedinicama samouprave u kojima su održani izbori, na razini županija i Grada Zagreba imalo je 17.760 birača, na razini gradova 14 253 birača i na razini općina 3.507 birača.

Birački odbori su podatke o odazivu birača dostavljali putem elektroničke Aplikacije za odaziv, pomoću koje su se podaci o odazivu birača na manjinskim izborima na dan održavanja izbora objavljivali na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, i to u 12,00 sati (sa stanjem u 11,30) i u 17,00 sati (sa stanjem u 16,30).

Državno izorno povjerenstvo je u okviru informatičke podrške manjinskim izborima osiguralo nadležnim izbornim povjerenstvima unos utvrđenih rezultata glasovanja u informatički sustav koji je omogućio jedinstvenu obradu i prikaz rezultata izbora za područje cijele Republike Hrvatske.

Nakon zatvaranja biračkih mjesta te nakon što su utvrđeni rezultati glasovanja na svim biračkim mjestima u svakoj pojedinoj jedinici, nadležna izborna povjerenstva objavila su na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama jedinice rezultate izbora uz naznaku vremena objave budući da od objave navedenih rezultata izbora teku rokovi za zaštitu izbornog prava.

Općinsko izorno povjerenstvo Općine Mikleuš donijelo je odluku o održavanju drugog kruga glasovanja, uslijed činjenice da u toj općini u prvom krugu glasovanja nije izabrano vijeće srpske nacionalne manjine, jer su od šest kandidata koji su se birali izabrano samo četiri kandidata, odnosno izabran je manji broj članova vijeća od broja članova vijeća propisanog člankom 53. stavkom 5. Zakona. Drugi krug glasovanja na izboru članova vijeća srpske nacionalne manjine u Općini Mikleuš održan je 21. svibnja 2023.

Na manjinskim izborima nije bilo slučajeva ponavljanja glasovanja radi viška glasačkog listića u glasačkoj kutiji, kako je to predviđeno odredbama članka 70. Zakona.

Državno izorno povjerenstvo je 8. svibnja 2023. objavilo cjelovitu informaciju o rezultatima manjinskih izbora za sve one jedinice u kojima nije bilo drugog kruga glasovanja, kao i priopćenje o održavanju drugog kruga glasovanja u Općini Mikleuš.

Nakon što su rezultati izbora postali konačni, nadležna izborna povjerenstva donijela su odluku o konačnim rezultatima manjinskih izbora te su ih objavila na mrežnim stranicama jedinica.

Državno izorno povjerenstvo je 17. svibnja 2023. objavilo informaciju o konačnim rezultatima manjinskih izbora u svim jedinicama u kojima se nije održao drugi krug izbora, dok je 25. svibnja 2023. objavilo cjelovitu informaciju o konačnim rezultatima manjinskih izbora za sve jedinice.

2.6. PRIGOVORI ZBOG NEPRAVILNOSTI U POSTUPKU KANDIDIRANJA I U POSTUPKU IZBORA

Na manjinskim izborima Državno izorno povjerenstvo je zaprimio ukupno pet prigovora. Dva prigovora su se odnosila na nepravilnosti u postupku kandidiranja, a tri na nepravilnosti u postupku izbora. Za jedan prigovor u postupku kandidiranja te jedan prigovor na nepravilnosti u postupku izbora Državno izorno povjerenstvo je donijelo Odluke da su prigovori osnovani. Za jedan prigovor u postupku kandidiranja te dva prigovora na nepravilnosti u postupku izbora Državno izorno povjerenstvo je donijelo Odluke kojom su prigovori odbijeni. Na rješenja Državnog izbornog povjerenstva podnesene su tri žalbe, koje je Ustavni sud Republike Hrvatske odbio.

Županijska izborna povjerenstva zaprimila su ukupno tri prigovora. Dva prigovora su se odnosila na nepravilnosti u postupku kandidiranja, a jedan na nepravilnosti u postupku izbora. Za sve navedene prigovore nadležna županijska izborna povjerenstva su donijela Odluke kojom su prigovori odbijeni. Na rješenja nadležnih županijskih izbornih povjerenstava nije bilo podnesenih žalbi.

Sva rješenja nadležnih županijskih izbornih povjerenstava i Državnog izbornog povjerenstva donesena u postupku zaštite izbornog prava na manjinskim izborima objavljena su na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

2.7. MEDIJSKO PRAĆENJE MANJINSKIH IZBORA

Državno izborna povjerenstvo je i na ovim izborima, tijekom cijele provedbe izbora, održavalo intenzivnu komunikaciju s medijima s ciljem pravovremenog obavještanja javnosti o svim fazama izbornog procesa.

Na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva objavljena su priopćenja iz točke 1.2. ovog Pregleda rada.

2.8. PROVEDBA IZBORA TIJEKOM EPIDEMIJE SARS-CoV-2 (COVID-19)

Kao i parlamentarni izbori 2020. te lokalni izbori 2021. i manjinski izbori u 2023. održani su u vrijeme trajanja epidemije COVID-19.

Državno izborna povjerenstvo je stoga pristupilo pripremi manjinskih izbora poučen iskustvima pripreme s naprijed navedenih izbora u posebnim okolnostima epidemije COVID-19.

Ipak, s obzirom na znatno bolju epidemiološku situaciju u odnosu na prethodne izbore te činjenicu da je epidemija bila na samom kraju, Državno izborna povjerenstvo je u svrhu provedbe manjinskih izbora posebne epidemiološke mjere predvidjelo samo u slučaju glasanja izvan biračkog mjesta birača kojima je dijagnosticirana bolest COVID-19.

U tu svrhu Državno izborna povjerenstvo je donijelo Tehničke upute pripremljene u suradnji sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo – glasanje na dan izbora i osiguranje epidemiološke zaštite svih sudionika na biračkim mjestima, koje su objavljene 28. travnja 2023. na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

2.9. TROŠKOVI PROVEDBE IZBORA

Sukladno zakonskim propisima, sredstva za pokriće troškova manjinskih izbora pojedine jedinice samouprave osiguravaju se u proračunu te jedinice, dok se sredstva potrebna za izvršenje obveza Državnog izbornog povjerenstva na manjinskim izborima osiguravaju u državnom proračunu.

Nadležna izborna povjerenstva bila su dužna na mrežnim stranicama jedinice objaviti cjelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja, u roku od 30 dana od dana objave konačnih rezultata manjinskih izbora 2023.

Državno izborna povjerenstvo je u provedbi manjinskih izbora snosilo trošak intelektualnih i osobnih usluga u iznosu od 19.687,37 eura te trošak za računalnih usluga u iznosu od 273.692,56 eura.

3. PRIJEVREMENI LOKALNI IZBORI

U 2023. održani su prijevremeni lokalni izbori kako slijedi:

- za Općinsko vijeće Općine Gradina – 12. veljače 2023.
- za općinskog načelnika Općine Starigrad – 12. veljače 2023.
- za općinskog načelnika Općine Kalnik - 26. ožujka 2023.
- za Gradsko vijeće Grada Čabra – 16. travnja 2023.
- za Gradsko vijeće Grada Varaždina – 16. travnja 2023.
- za Općinsko vijeće Općine Kali – 16. travnja 2023.
- za Općinsko vijeće Općine Kukljica - 16. travnja 2023.
- za Općinsko vijeće Općine Čeminac - 2. srpnja 2023.
- za Gradsko vijeće Grada Orahovice – 29. listopada 2023.

3.1.OBVEZATNE UPUTE I PRIOPĆENJA

U provedbi prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Starigrad, Državno izborno povjerenstvo donijelo je:

- 5. siječnja 2023. (sa stupanjem na snagu 12. siječnja 2023.) Obvezatne upute broj LN I redosljed izbornih radnji i tijek rokova za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Starigrad, Obvezatne upute broj LN II obrasci za postupak kandidiranja i primjena obvezanih uputa i obrazaca na prijevremenim izborima za općinskog načelnika Općine Starigrad, s obrascima OLN-1, OLN-2 i OLN-3, Obvezatne upute broj LN III o imenovanju članova proširenih sastava izbornih povjerenstava za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Starigrad i Obvezatne upute broj LN IV o imenovanju članova biračkih odbora za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Starigrad;
- u razdoblju od 5. siječnja 2023. do 9. veljače 2023. - 7 priopćenja vezano uz provedbu prijevremenih izbora i nadzor financiranja izborne promidžbe.

U provedbi prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Gradina, Državno izborno povjerenstvo donijelo je:

- 5. siječnja 2023. (sa stupanjem na snagu 12. siječnja 2023.) Obvezatne upute broj LS I redosljed izbornih radnji i tijek rokova za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Gradina, Obvezatne upute broj LS II obrasci za postupak kandidiranja i primjena obvezatnih uputa i obrazaca na prijevremenim izborima članova Općinskog vijeća Grada Gradina, s obrascima OLS-1, OLS-2, OLS-3, OLS-4 i OLS-5, Obvezatne upute broj LS III o imenovanju članova proširenih sastava izbornih povjerenstava za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine

Gradina te Obvezatne upute broj LS IV o imenovanju članova biračkih odbora za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Gradina;

- u razdoblju od 5. siječnja 2023. do 9. veljače 2023. - 8 priopćenja i 1 obavijest vezano uz provedbu prijevremenih izbora i nadzor financiranja izborne promidžbe.

U provedbi prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Kalnik, Državno izborno povjerenstvo donijelo je:

- 16. veljače 2023. (sa stupanjem na snagu 23. veljače 2023.) Obvezatne upute broj LN I redosljed izbornih radnji i tijek rokova za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Kalnik, Obvezatne upute broj LN II obrasci za postupak kandidiranja i primjena obvezanih uputa i obrazaca na prijevremenim izborima za općinskog načelnika Općine Kalnik, s obrascima OLN-1, OLN-2 i OLN-3, Obvezatne upute broj LN III o imenovanju članova proširenih sastava izbornih povjerenstava za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Kalnik te Obvezatne upute broj LN IV o imenovanju članova biračkih odbora za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Kalnik;
- u razdoblju od 17. veljače 2023. do 23. ožujka 2023. - 7 priopćenja vezano uz provedbu prijevremenih izbora i nadzor financiranja izborne promidžbe.

U provedbi prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Čabra, Gradskog vijeća Grada Varaždina, Općinskog vijeća Općine Kali i Općinskog vijeća Općine Kukljica, Državno izborno povjerenstvo donijelo je:

- 10. ožujka 2023. (sa stupanjem na snagu 16. ožujka 2023.) Obvezatne upute broj LS I - redosljed izbornih radnji i tijek rokova za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Čabra, Gradskog vijeća Grada Varaždina, Općinskog vijeća Općine Kali i Općinskog vijeća Općine Kukljica, Obvezatne upute broj LS II - obrasci za postupak kandidiranja i primjena obvezatnih uputa i obrazaca na prijevremenim izborima članova Gradskog vijeća Grada Čabra, Gradskog vijeća Grada Varaždina, Općinskog vijeća Općine Kali i Općinskog vijeća Općine Kukljica, s obrascima OLS-1, OLS-2, OLS-3, OLS-4 i OLS-5, Obvezatne upute broj LS III - o imenovanju članova proširenih sastava izbornih povjerenstava za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Čabra, Gradskog vijeća Grada Varaždina, Općinskog vijeća Općine Kali i Općinskog vijeća Općine Kukljica, te Obvezatne upute broj LS IV - o imenovanju članova biračkih odbora za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Čabra, Gradskog vijeća Grada Varaždina, Općinskog vijeća Općine Kali i Općinskog vijeća Općine Kukljica;
- u razdoblju od 10. ožujka 2023. do 13. travnja 2023. - 8 priopćenja i 1 obavijest vezano uz provedbu prijevremenih izbora i nadzor financiranja izborne promidžbe.

U provedbi prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Čeminac, Državno izborno povjerenstvo donijelo je:

- 25. svibnja 2023. (sa stupanjem na snagu 1. lipnja 2023.) Obvezatne upute broj LS I redosljed izbornih radnji i tijek rokova za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Čeminac, Obvezatne upute broj LS II obrasci za postupak kandidiranja i primjena obvezatnih uputa i obrazaca na prijevremenim izborima članova Općinskog vijeća Općine Čeminac, s obrascima OLS-1, OLS-2, OLS-3, OLS-4 i OLS-5, Obvezatne upute broj LS III o imenovanju članova proširenih sastava izbornih povjerenstava za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine

Čeminac te Obvezatne upute broj LS IV o imenovanju članova biračkih odbora za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Čeminac;

- u razdoblju od 26. svibnja do 29. lipnja 2023. - 8 priopćenja i 1 obavijest vezano uz provedbu prijevremenih izbora i nadzor financiranja izborne promidžbe.

U provedbi prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Orahovice, Državno izborno povjerenstvo donijelo je:

- 21. rujna 2023. (sa stupanjem na snagu 28. rujna 2023.) Obvezatne upute broj LS I redosljed izbornih radnji i tijek rokova za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Orahovice, Obvezatne upute broj LS II obrasci za postupak kandidiranja i primjena obvezatnih uputa i obrazaca na prijevremenim izborima članova Gradskog vijeća Grada Orahovice, s obrascima OLS-1, OLS-2, OLS-3, OLS-4, OLS-5, OL-2 i OL-4, Obvezatne upute broj LS III o imenovanju članova proširenih sastava izbornih povjerenstava za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Orahovice te Obvezatne upute broj LS IV o imenovanju članova biračkih odbora za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Orahovice;
- u razdoblju od 21. rujna 2023. do 26. listopada 2023. - 8 priopćenja i 1 obavijest vezano uz provedbu prijevremenih izbora i nadzor financiranja izborne promidžbe.

3.2. IMENOVANJE ŽUPANIJSKIH IZBORNIH POVJERENSTAVA

U provedbi prijevremenih lokalnih izbora, Državno izborno povjerenstvo imenovalo je županijska izborna povjerenstva:

- Zadarske županije za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Starigrad – 5. siječnja 2023. stalni sastav, a 20. siječnja 2023. prošireni sastav,
- Virovitičko-podravske županije za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Gradina – 5. siječnja 2023. stalni sastav, a 20. siječnja 2023. prošireni sastav,
- Koprivničko-križevačke županije za provedbu prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Kalnik – 15. veljače 2023. stalni sastav, a 3. ožujka 2023. prošireni sastav,
- Primorsko-goranske županije za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Čabra – 10. ožujka 2022. stalni sastav, a 24. ožujka 2022. prošireni sastav,
- Zadarske županije za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Kali – 10. ožujka 2022. stalni sastav, a 24. ožujka 2022. prošireni sastav,
- Varaždinske županije za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Varaždina – 10. ožujka 2022. stalni sastav, a 24. ožujka 2022. prošireni sastav,
- Zadarske županije za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Kukljica – 10. ožujka 2022. stalni sastav, a 24. ožujka 2022. prošireni sastav,
- Osječko-baranjske županije za provedbu prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Čeminac – 25. svibnja 2023. stalni sastav, a 9. lipnja 2022. prošireni sastav i

- Virovitičko-podravske županije za provedbu prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Orahovice – 21. rujna 2023., a 6. listopada 2022. prošireni sastav.

Županijska izborna povjerenstva imenovala su općinska i gradska izborna povjerenstva za provedbu prijevremenih lokalnih izbora na svom području.

3.3. OBJAVA INFORMACIJA O PRIJEVREMENIM LOKALNIM IZBORIMA NA MREŽNIM STRANICAMA DRŽAVNOG IZBORNOG POVJERENSTVA

Tijekom 2023. Državno izborno povjerenstvo je na svojim mrežnim stranicama objavljivalo sve relevantne informacije o provedbi prijevremenih lokalnih izbora. Tako su objavljivane obvezatne upute i priopćenja, informacije o kandidaturama, izbornim povjerenstvima i biračkim odborima, biračkim mjestima, pravilima vezano uz promatranje izbora, informacije vezano nadzor financiranja izborne promidžbe, uključujući financijska izvješća izbornih sudionika te izvješća Državnog izbornog povjerenstva o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe, kao i informacije o rezultatima izbora.

3.4. EPIDEMIOLOŠKE MJERE U PROVEDBI PRIJEVREMENIH LOKALNIH IZBORA

U provedbi prijevremenih lokalnih izbora, Državno izborno povjerenstvo je nastavilo suradnju s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo vezano uz osiguranje epidemiološke zaštite svih dionika.

S obzirom na epidemiološke mjere koje su bile na snazi u vrijeme pripreme i provedbe prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Starigrad, prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Gradina, prijevremenih izbora za općinskog načelnika Općine Kalnik te prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Čabra, Gradskog vijeća Grada Varaždina, Općinskog vijeća Općine Kali i Općinskog vijeća Općine Kukljica, primjenjivale su se odgovarajuće preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (za rad izbornih tijela, prikupljanje potpisa birača, održavanje izbornih skupova), kao i odgovarajuće mjere na biračkim mjestima propisane tehničkim uputama Državnog izbornog povjerenstva vezano uz glasanje na dan izbora i osiguranje epidemiološke zaštite svih dionika na biračkim mjestima.

U vrijeme provedbe prijevremenih izbora članova Općinskog vijeća Općine Čeminac i prijevremenih izbora članova Gradskog vijeća Grada Orahovice više nisu bile na snazi epidemiološke mjere.

4. REDOVNI GODIŠNJI NADZOR FINANCIRANJA, NADZOR FINANCIRANJA IZBORNE PROMIDŽBE I NADZOR FINANCIRANJA REFERENDUMSKIH AKTIVNOSTI

4.1. REDOVNI GODIŠNJI NADZOR FINANCIRANJA

4.1.1. NADZOR GODIŠNJEG FINACIJSKOG POSLOVANJA I GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2021.

Državno izborno povjerenstvo usvojilo je 5. siječnja 2023. Izvješće o obavljenom nadzoru godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja za 2021. političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača (dostupno na poveznici: https://www.izbori.hr/site/UserDocsImages/2021/Nadzor%20financiranja%20-%20Redovni%20godi%20C5%A1nji%20nadzor/Izvje%20C5%A1%C4%87e%20o%20obavljeno%20nadzoru%20godi%20C5%A1njeg%20financijskog%20poslovanja%20i%20godi%20C5%A1njih%20financijskih%20izvje%20C5%A1taja%20za%202021_.pdf).

Redovni godišnji nadzor financiranja za 2021., Državno izborno povjerenstvo provodilo je nad 22 parlamentarne političke stranke i 165 izvanparlamentarnih političkih stranaka.

Od 22 parlamentarne političke stranke, njih 17 dostavilo je u propisanom roku godišnji financijski izvještaj za 2021., a njih 5 dostavilo je u propisanom roku djelomični godišnji financijski izvještaj za 2021. godinu.

Od 165 izvanparlamentarnih političkih stranaka, njih 78 dostavilo je u propisanom roku godišnji financijski izvještaj za 2021., 24 političke stranke dostavile su u propisanom roku djelomični godišnji financijski izvještaj za 2021., 13 političkih stranaka dostavilo je izvan propisanog roka godišnji financijski izvještaj za 2021., 3 političke stranke dostavile su izvan propisanog roka djelomični godišnji financijski izvještaj za 2021., 32 političke stranke nisu dostavile godišnji financijski izvještaj za 2021., a 15 političkih stranaka nije dostavilo godišnji financijski izvještaj nakon što su brisane iz Registra političkih stranaka tijekom 2021.

Provedenim redovnim godišnjim nadzorom financiranja, Državno izborno povjerenstvo utvrdilo je da je 1 politička stranka primila donaciju iz nedopuštenog izvora i istu nije doznačila u korist državnog proračuna.

Redovni godišnji nadzor financiranja za 2021., Državno izborno povjerenstvo provodilo je nad 5 nezavisnih zastupnika za koje je utvrđeno da su svi dostavili u propisanom roku godišnji financijski izvještaj za 2021. te da nisu povrijedili odredbe Zakona o financiranju.

Redovni godišnji nadzor financiranja za 2021., Državno izborno povjerenstvo provodilo je nad 2.109 nezavisnih vijećnika, od čega je 785 nezavisnih vijećnika kojima je prestao mandat u 2021. Na početku mandata 232 nezavisna vijećnika odrekla su se prava na redovito godišnje financiranje u skladu s člankom 8. Zakona o financiranju te nisu bila u obvezi dostave godišnjeg financijskog izvještaja.

Provedenim redovnim godišnjim nadzorom financiranja, Državno izborno povjerenstvo utvrdilo je da je 753 nezavisnih vijećnika dostavilo godišnji financijski izvještaj za 2021. u propisanom roku; 31 nezavisni vijećnik dostavio je u propisanom roku djelomični godišnji financijski izvještaj za 2021.; 227 nezavisnih vijećnika dostavilo je izvan propisanog roka godišnji financijski izvještaj za 2021.; 18 nezavisnih vijećnika dostavilo je izvan propisanog roka djelomični godišnji financijski izvještaj za 2021.; 63 nezavisnih vijećnika nije dostavilo godišnji financijski izvještaj za 2021.; 603 nezavisnih vijećnika, kojima je istekao mandat te nisu ponovno izabrani, dostavilo je godišnji financijski izvještaj; 7 nezavisnih vijećnika, kojima je istekao mandat te nisu ponovno izabrani, dostavilo je djelomični godišnji financijski izvještaj; 161 nezavisni vijećnik, kojima je istekao mandat te nisu ponovno izabrani, nije dostavilo godišnji financijski izvještaj; 14 nezavisnih vijećnika, kojima je istekao mandat te nisu ponovno izabrani, naknadno je dostavilo godišnji financijski izvještaj.

Provedenim redovnim godišnjim nadzorom financiranja, Državno izborno povjerenstvo utvrdilo je da je 1 nezavisni vijećnik nije trošio sredstva u skladu s programom rada i financijskim planom.

O utvrđenim povredama Zakona o financiranju, a za koje je propisana prekršajna sankcija, Državno izborno povjerenstvo je tijekom 2023. dostavilo obavijesti Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (dalje: DORH), u skladu s člankom 94. stavkom 2. Zakona o financiranju. Državno izborno povjerenstvo je dostavilo 342 obavijesti DORH-u - za 44 političke stranke i 298 nezavisnih vijećnika.

4.1.2. NADZOR DOSTAVE GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2022.

Državno izborno povjerenstvo usvojilo je 9. lipnja 2023. Izvješće o političkim strankama, nezavisnim zastupnicima i članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača koji nisu dostavili godišnji financijski izvještaj za 2022. (dostupno na poveznici:

https://www.izbori.hr/site/UserDocsImages/Nadzor_financiranja/Izvjescje_o_provedenom_na_dzoru_dostave_-GFIN_za_2022.pdf).

Uvidom u dostavu godišnjih financijskih izvještaja za 2022., Državno izborno povjerenstvo je utvrdilo da su sve parlamentarne političke stranke dostavile godišnji financijski izvještaj za 2022., 30 izvanparlamentarnih političkih stranaka nije dostavilo godišnji financijski izvještaj za 2022. te da 8 političkih stranaka koje su brisane iz Registra političkih stranaka nije dostavilo godišnji financijski izvještaj za 2022.

Nadalje, Državno izborno povjerenstvo je utvrdilo da 34 nezavisnih vijećnika nije dostavilo godišnji financijski izvještaj za 2022., 6 nezavisnih vijećnika nije dostavilo godišnji financijski izvještaj za 2022. nakon što su se odrekli prava na redovito godišnje financiranje, 1 nezavisni vijećnik kojemu je mandat u mirovanju, a zatvorio je poseban račun za redovito godišnje financiranje nije dostavio godišnji financijski izvještaj za 2022. i 3 nezavisna vijećnika kojima je mandat prestao nisu dostavili godišnji financijski izvještaj za 2022.

Državno izborno povjerenstvo je, u skladu s člankom 94. stavkom 2. Zakona o financiranju, o utvrđenim povredama članka 52. Zakona o financiranju, tijekom 2023. dostavilo obavijesti DORH-u.

Državno izborno povjerenstvo je, u skladu s člankom 64. Zakona o financiranju, tijekom 2023. donijelo 38 odluka o privremenoj obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinice lokalne samouprave, i to za 32 nezavisna vijećnika i 4 političke stranke, te 5 odluka o obustavi izvršenja odluka o privremenoj obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinice samouprave kao i jednu odluku o obustavi postupka privremene obustave isplate sredstava iz proračuna jedinice samouprave.

4.1.3. NADZOR DOSTAVE POLUGODIŠNJIH IZVJEŠĆA O DONACIJAMA ZA RAZDOBLJE 1. SIJEČNJA – 30. LIPNJA 2023.

U provedbi nadzora dostave polugodišnjih izvješća o donacijama za razdoblje 1. siječnja – 30. lipnja 2023., čiji je krajnji rok za dostavu propisan Zakonom o financiranju bio 15. srpnja 2023., Državno izborno povjerenstvo je utvrdilo da od ukupno 159 političkih stranaka koliko ih je bilo u obvezi dostave polugodišnjeg izvješća o donacijama, njih 42 nije dostavilo polugodišnje izvješće o donacijama, a njih 9 je dostavilo izvan zakonom propisanog roka; od ukupno 5 nezavisnih zastupnika koliko je bilo u obvezi dostave polugodišnjeg izvješća o donacijama, 1 je

dostavio izvan zakonom propisanog roka polugodišnje izvješće o donacijama, a od ukupno 925 nezavisnih vijećnika koliko je bilo u obvezi dostave polugodišnjeg izvješća o donacijama, njih 220 nije dostavilo polugodišnje izvješće o donacijama, a njih 111 dostavilo izvan zakonom propisanog roka polugodišnje izvješće o donacijama.

Za političke stranke, nezavisne zastupnike i nezavisne vijećnike koji nisu dostavili polugodišnje izvješće o donacijama u Zakonom o financiranju propisanom roku i time povrijedili članak 21. Zakona o financiranju, Državno izborno povjerenstvo je, u skladu s člankom 94. st. 2. Zakona o financiranju, dostavilo obavijesti DORH-u.

4.1.4. NADZOR GODIŠNJEG FINACIJSKOG POSLOVANJA I GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2022.

Tijekom 2023. Državno izborno povjerenstvo provodilo je nadzor redovnog godišnjeg financiranja za 2022., i to nad: 172 političkih stranaka od čega 23 parlamentarnih političkih stranaka, a 149 izvanparlamentarnih političkih stranaka, 5 nezavisnih zastupnika i 1.064 nezavisnih vijećnika.

4.2. NADZOR FINANCIRANJA IZBORNE PROMIDŽBE

Nadzor financiranja izborne promidžbe na prijevremenim lokalnim izborima, Državno izborno povjerenstvo provelo je u suradnji s nadležnim izbornim povjerenstvima sukladno čl. 56. Zakona o financiranju.

4.2.1. OBVEZATNE UPUTE

Na prijevremenim lokalnim izborima su se, u odnosu na nadzor financiranja izborne promidžbe, primjenjivale Obvezatne upute broj FL I o suradnji Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske i nadležnih izbornih povjerenstava u provedbi nadzora financiranja izborne promidžbe od 8. veljače 2021., „Narodne novine“, broj 12/21.

4.2.2. IZVJEŠĆA O PROVEDENOM NADZORU FINANCIRANJA IZBORNE PROMIDŽBE

Po provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe na prijevremenim lokalnim izborima, Državno izborno povjerenstvo je usvojilo izvješća o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe na prijevremenim izborima za članove Općinskog vijeća Općine Gradina, prijevremenim izborima za općinskog načelnika Općine Starigrad, prijevremenim izborima za općinskog načelnika Općine Kalnik, prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Čabra, prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Varaždina, prijevremenim izborima za članove Općinskog vijeća Općine Kali, prijevremenim izborima za članove Općinskog vijeća Općine Kukljica, prijevremenim izborima za članove Općinskog vijeća Općine Čeminac i prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Orahovice.

4.2.3. POVREDE ZAKONA O FINANCIRANJU

O utvrđenim povredama Zakona o financiranju prilikom provedbe nadzora financiranja izborne promidžbe na prijevremenim lokalnim izborima, Državno izborno povjerenstvo je, u skladu s člankom 94. st. 2. Zakona o financiranju, dostavilo obavijesti DORH-u.

4.3. NADZOR FINANCIRANJA REFERENDUMSKIH AKTIVNOSTI

Tijekom 2023. Državno izborno povjerenstvo provodilo je nadzor financiranja referendumskih aktivnosti Organizacijskog odbora Inicijative za referendum o imenovanju ulica u Općini Pokupsko „Odlučimo sami“.

4.3.1. IZVJEŠĆA O PROVEDENOM NADZORU FINANCIRANJA REFERENDUMSKIH AKTIVNOSTI

Državno izborno povjerenstvo je 5. siječnja 2023. usvojilo Izvješće o provedenom nadzoru financiranja referendumskih aktivnosti Organizacijskog odbora za izjašnjavanje birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma o pitanju ukidanja prireza porezu na dohodak u Gradu Vinkovcima „Referendumska inicijativa Vinkovci za veće plaće“ i 24. ožujka 2023. usvojilo Izvješće o provedenom nadzoru financiranja referendumskih aktivnosti Organizacijskog odbora Inicijative za referendum o imenovanju ulica u Općini Pokupsko „Odlučimo sami“ (dostupno na poveznici: <https://www.izbori.hr/site/nadzor-financiranja/financiranje-referendumskih-aktivnosti/izvjescje-o-provedenom-nadzoru-financiranja-referendumskih-aktivnosti/2013>).

4.3.2. POVREDE ZAKONA O FINANCIRANJU

Nakon provedenog nadzora financiranja referendumskih aktivnosti organizacijskih odbora „Vinkovci za veće plaće“ i „Odlučimo sami“, Državno izborno povjerenstvo nije utvrdilo povrede Zakona o financiranju.

5. OSTALE AKTIVNOSTI DRŽAVNOG IZBORNOG POVJERENSTVA

5.1. SJEDNICE DRŽAVNOG IZBORNOG POVJERENSTVA

Državno izborno povjerenstvo održalo je tijekom 2023. - 30 sjednica.

Sukladno Poslovniku o radu Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske, „Narodne novine“, broj 69/15 i 22/17, sjednice Državnog izbornog povjerenstva su javne, sazivaju se najmanje dva dana prije dana održavanja i održavaju se, u pravilu, jednom tjedno.

5.2. ZAPRIMLJENI PREDMETI

U 2023. zaprimljeno je 915 predmeta, od čega 517 predmeta redovnog poslovanja, 113 predmeta upravnog postupka, 101 predmet prijevremenih lokalnih izbora, 144 predmeta izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, 28 predmeta izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, 7 predmeta za izbore za zastupnike u Europski parlament, 4 predmeta lokalnog referenduma te 1 predmet državnog referenduma.

5.3. INTERNI AKTI

5.3.1. PREGLED RADA

Državno izborno povjerenstvo donijelo je 1. veljače 2023. Pregled rada u 2022. (dostupno na poveznici: [Pregled rada u 2022. \(izbori.hr\)](https://www.izbori.hr)).

5.3.2. GODIŠNJI PLAN RADA

Državno izborno povjerenstvo donijelo je 1. veljače 2023. Godišnji plan rada za 2023. (dostupno na: [Godišnji plan rada \(izbori.hr\)](https://www.izbori.hr)).

5.3.3. PRAVILA ZA UPRAVLJANJE DOKUMENTARNIM GRADIVOM NASTALIM U RADU DRŽAVNOG IZBORNOG POVJERENSTVA REPUBLIKE HRVATSKE I DRUGIH TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA I REFERENDUMA

Državno izborno povjerenstvo donijelo je 3. ožujka 2023. Pravila za upravljanje dokumentarnim gradivom nastalim u radu Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske i drugih tijela za provedbu izbora i referenduma, „Narodne novine“, broj 38/23.

5.3.4. PRAVILNIK O UNUTARNJEM USTROJSTVU STRUČNE SLUŽBE DRŽAVNOG IZBORNOG POVJERENSTVA REPUBLIKE HRVATSKE

Državno izborno povjerenstvo donijelo 6. srpnja 2023. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Stručne službe Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske.

5.3.5. STRATEŠKI PLANOVI

5.3.5.1. Strateški plan Državnog izbornog povjerenstva za razdoblje 2023.-2025.

Državno izborno povjerenstvo usvojilo je 2. svibnja 2022. Strateški plan Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2025.

Vizija Državnog izbornog povjerenstva, utvrđena navedenim Strateškim planom, provedba je izbora i referenduma na državnoj i lokalnoj razini zakonito, transparentno i u skladu sa općepriznatim demokratskim načelima, poduprijeti novim informatičkim tehnologijama.

Zadaća Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske, s ciljem zakonite provedbe izbora i referenduma i postizanja veće dostupnosti informacija javnosti pa samim time i većeg stupnja povjerenja javnosti u pravilnost provedenih izbora i referenduma, ispunjava se:

- edukacijom članova izbornih tijela i tijela koja provode referendume,
- edukacijom birača u dijelu ostvarenja aktivnog i pasivnog biračkog prava,
- edukacijom subjekata nad kojima se provodi nadzor financiranja političkih aktivnosti i izborne promidžbe,
- osiguranjem i održavanjem jedinstvene informatičke podrške izbornim i referendumskim postupcima,
- suradnjom s međunarodnim organizacijama i izbornim tijelima drugih država i
- aktivnim sudjelovanjem u izradi, dogradnji i unapređivanju izbornog i referendumskog zakonodavstva te zakonodavstva kojim je regulirana provedba nadzora financiranja političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.

Ciljevi, utvrđeni navedenim Strateškim planom, su:

1. Zakonito, učinkovito i transparentno provedeni izbori

1.1. Educirani članovi izbornih tijela i birači

1.2. Učinkovit i transparentan nadzor financiranja političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma

1.3. Jedinstvena informatička podrška s transparentno i pravovremeno javno objavljenim podacima o provedenim izborima.

Tijekom 2023. ostvareni su sljedeći ciljevi iz navedenog Strateškog plana:

Educirani članovi izbornih tijela i birači:

- provedba edukacija članova nadležnih izbornih povjerenstava na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina,
- razvijen i objavljen webinar za članove nadležnih izbornih povjerenstava na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina,
- razvijen i objavljen webinar za biračke odbore na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina,
- izrađen i objavljen Podsjetnik za rad biračkih odbora na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina,
- objavljena najčešća pitanja i odgovori na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina,
- provedba edukacija mladih birača u svezi načina ostvarenja aktivnog i pasivnog biračkog prava,
- razvijen i objavljen webinar za mlade birače u svezi načina ostvarenja aktivnog i pasivnog biračkog prava.

Državno izborno povjerenstvo je vezano uz provođenje izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina održalo edukacije županijskim, gradskim, općinskim izbornim povjerenstvima, Izbornom povjerenstvu Grada Zagreba kao i informatičkim koordinadorima u Bjelovaru, Čakovcu, Dubrovniku, Gospiću, Pazinu, Rijeci, Splitu, Virovitici, Zadru i Zagrebu. Održano je ukupno 15 edukacija na kojima je sudjelovalo 566 predstavnika izbornih povjerenstava te informatičkih koordinadora.

Članovi biračkih odbora na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina imali su na raspolaganju Podsjetnik za rad biračkih odbora na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te dodatno webinar „Edukacija za članove biračkih odbora na izborima članova vijeća nacionalnih manjina i izborima predstavnika nacionalnih manjina 2023.“ koji je izrađen u suradnji sa CARNET-om.

U svrhu informiranja birača o biračkom pravu i izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina općenito Državno izborno povjerenstvo je, između ostalog, pripremilo obavijesti i priopćenja te popis najčešćih pitanja i odgovora.

Državno izborno povjerenstvo je, uz suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja, i školske godine 2023./2024. nastavilo s provedbom projekta edukacije mladih birača pod nazivom *"I moj glas je bitan!"*, koji je započeo još 2018.

Cilj projekta je upoznati buduće mlade birače – učenike završnih razreda srednjih škola - sa izborima koji se provode u Republici Hrvatskoj te načinom na koji se ostvaruje aktivno i pasivno biračko pravo, i to s posebnim naglaskom na izbore koji bi se trebali održati tijekom 2024. – izbore članova u Europski parlament, izbore zastupnika u Hrvatski sabor i izbore za predsjednika Republike Hrvatske.

Sve srednje škole u Republici Hrvatskoj obavještene su o provedbi projekta odnosno o mogućnosti sudjelovanja na edukacijama.

Predstavници Državnog izbornog povjerenstva, prema prethodnom dogovoru sa školama, posjećivali su učenike završnih razreda srednjih škola na nastavi te održali jednu online edukaciju učenika, u pravilu u trajanju od jednog školskog sata.

Nadalje, kako bi se edukacija približila što većem broju mladih birača, na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva objavljen je webinar, kojeg škole mogu koristiti u svrhu obrade vezanih nastavnih sadržaja, a svaki zainteresirani mladi birač u svrhu informiranja o izborima i svom biračkom pravu.

Cilj edukacije je osvijestiti mlade birače o važnosti njihova sudjelovanja na izborima te ih potaknuti da aktivno sudjeluju na nadolazećim izborima.

Osim webinaru, na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva dostupan je i kviz za provjeru znanja i anketa.

Tijekom 2023., educirano je 3.092 učenika iz 40 srednjih škola iz Bjelovara, Čakovca, Daruvara, Gline, Karlovca, Križevaca, Našica, Nove Gradiške, Novske, Orahovice, Osijeka, Pakraca, Pregrade, Rijeke, Slunja, Varaždina, Virovitice, Vukovara, Zadra i Zagreba.

Učinkovit i transparentan nadzor financiranja političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma:

- razvijena on-line edukacija namijenjena subjektima nad kojima Državno izborno povjerenstvo provodi redovni nadzor financiranja,
- razvijeni i objavljeni webinaru za subjekte nad kojima Državno izborno povjerenstvo provodi redovni nadzor financiranja,
- razvijena on-line edukacija namijenjena sudionicima referendumske aktivnosti.

Cilj je ostvaren objavljenim online edukacijama namijenjenim subjektima nad kojim Državno izborno povjerenstvo provodi nadzor redovnog financiranja, kao i online edukacijom namijenjenom sudionicima referendumske aktivnosti.

U odnosu na subjekte nad kojima Državno izborno povjerenstvo provodi nadzor ažurirani su i objavljeni Vodič za financiranje izborne promidžbe na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, Vodič za financiranje izborne promidžbe na izborima za predsjednika Republike Hrvatske te Vodič za financiranje izborne promidžbe na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

Državno izborno povjerenstvo je pripremalo webinaru namijenjene subjektima nadzora na izborima zastupnika u Hrvatski sabor te izborima članova u Europski parlament koji će biti objavljeni u 2024.

Jedinstvena informatička podrška s transparentno i pravovremeno javno objavljenim podacima o provedenim izborima:

- zaključen ugovor o pružanju jedinstvene informatičke podrške na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina,
- zaključen ugovor o pružanju jedinstvene informatičke podrške na prijevremenim lokalnim izborima.

Cilj je ostvaren osiguranjem jedinstvene informatičke podrške izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina i prijevremenim lokalnim izborima. Korištenjem jedinstvene informatičke podrške izborima osigurana je unificiranost provedbe pojedinih aktivnosti u izbornim procesima, dok se javnom objavom svih provedenih radnji i izbornih rezultata jača povjerenje javnosti u zakonitost provedbe pojedinih izbornih procesa, pa samim time i u zakonitost provedbe izbora kao cjeline.

5.3.5.2.Strateški plan Državnog izbornog povjerenstva za razdoblje 2024.-2026.

Državno izborno povjerenstvo usvojilo je 3. svibnja 2023. Strateški plan Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske za razdoblje 2024.-2026.

5.3.6.STRATEGIJA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Registar rizika ažuriran je u svibnju 2023.Sukladno Strategiji upravljanja rizicima od 12. travnja 2021., koordinatorica za strateške rizike podnijela je izvješća o strateškim rizicima 18. svibnja 2023. i 23. listopada 2023. Izvješća o strateškim rizicima prihvaćena su bez primjedbi.

5.4. SUDJELOVANJE U AKCIJSKIM PLANOVIMA DRUGIH DRŽAVNIH TIJELA

5.4.1. AKCIJSKI PLANovi DRUGIH DRŽAVNIH TIJELA

5.4.1.1. Akcijski plan za razdoblje od 2022. do 2024. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2022. do 2030. godine

Državno izborno povjerenstvo sudjelovalo je na sjednicama Savjeta za korupciju čiji rad je rezultirao donošenjem Akcijskog plana za razdoblje od 2022. do 2024. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine (dalje: Akcijski plan uz Strategiju sprječavanja korupcije).

Mjere u Akcijskom planu uz Strategiju sprječavanja korupcije nositelj kojih je Državno izborno povjerenstvo su:

4.1.14. Jačanje kapaciteta Državnog izbornog povjerenstva, s aktivnostima: 34. Zapošljavanje dva državna službenika na radna mjesta viših stručnih savjetnika – savjetnika Povjerenstva (rok provedbe III. kvartal 2022.) i 35. Održavanje Okruglog stola na kojem će se izložiti izazovi primjene Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu tijekom prve četiri godine od njegova stupanja na snagu (rok provedbe I. kvartal 2023.).

4.1.15. Edukacija subjekata nad kojima se provodi nadzor financiranja političkih aktivnosti izborne promidžbe i referendumu, s aktivnostima: 36. Razvijanje webinaru za edukaciju subjekata nad kojima DIP provodi nadzor financiranja političkih aktivnosti (rok provedbe IV. kvartal 2022.), 37. Razvijanje webinaru za edukaciju subjekata nad kojima DIP provodi nadzor financiranja izborne promidžbe na izborima članova u Europski parlament (rok provedbe I. kvartal 2024.), 38. Razvijanje webinaru za edukaciju subjekata nad kojima DIP provodi nadzor financiranja izborne promidžbe na izborima zastupnika u Hrvatski sabor (rok provedbe I. kvartal 2024.) i 39. Razvijanje webinaru za edukaciju subjekata nad kojima DIP provodi nadzor financiranja izborne promidžbe na izborima za predsjednika Republike Hrvatske (rok provedbe III. kvartal 2024.).

Tijekom 2023. Državno izborno povjerenstvo izvršilo je mjeru rok provedbe kojoj je bila navedena godina – mjeru br. 35.

Okrugli stol proveden je 2. veljače 2023. na temu: *Iskustva u primjeni Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.*

Okrugli stol bio je podijeljen na dvije cjeline i to (1) *Što nam je donio Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u prve četiri godine svoje primjene* i (2) *Uspostava registra nezavisnih vijećnika i nezavisnih zastupnika radi jačanja učinkovitosti nadzora financiranja.*

Na okruglom stolu sudjelovali su predstavnici Državnog izbornog povjerenstva, Državnog ureda za reviziju, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva financija, Grada Zagreba, političkih stranaka, nevladinih udruga, Hrvatske zajednice županija i Udruge gradova.

Temeljem izlaganja i rasprave tijekom okruglog stola, objedinjeni su prijedlozi za unapređenje normativnog i provedbenog okvira financiranja političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

5.4.1.2. Akcijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2022.-2023.

Državno izborno povjerenstvo sudjelovalo je na sastancima Savjeta inicijative Partnerstva za otvorenu vlast čiji rad je rezultirao donošenjem Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2022.-2023. (dalje: Akcijski plan Partnerstvo za otvorenu vlast).

Aktivnosti u Akcijskom planu Partnerstva za otvorenu vlast nositelj kojih je Državno izborno povjerenstvo su: 5.1. *Provoditi edukaciju sudionika referendumske aktivnosti s ciljem jačanja transparentnosti financiranja referendumske aktivnosti* (rok provedbe listopad – prosinac 2023.), 5.2. *Uspostava Evidencije referendumskih inicijativa* (rok provedbe siječanj – ožujak 2023.) i 5.3. *Provoditi edukaciju sudionika referendumske aktivnosti s ciljem upoznavanja sudionika s odredbama Zakona o referendumu i jačanja transparentnosti financiranja referendumske aktivnosti* (rok provedbe listopad – prosinac 2023.).

Tijekom 2023. Državno izborno povjerenstvo izvršilo je aktivnost 5.1. Aktivnosti 5.2. i 5.3. nisu provedene budući da tijekom 2023. nije bilo donošenja novog Zakona o referendumu koji je osnova za provedbu navedenih mjera.

5.5. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

5.5.1. SUDJELOVANJE U MEĐUNARODNIM AKTIVNOSTIMA

Tijekom 2023. dužnosnici i službenici Državnog izbornog povjerenstva sudjelovali su na:

- Međunarodnoj konferenciji „Korištenje tehnologija i izborni integritet“, 23. i 24. siječnja 2023., New Delhi, Indija
- Radnom posjetu Državnom izbornom povjerenstvu Republike Slovenije, 16. i 17. veljače 2023., Bled i Bohinj, Republika Slovenija
- Promatranju parlamentarnih izbora u Estoniji, 3-5. ožujka 2023.
- On-line radionici „Osnaživanje žena u izborima“, 12. travnja 2023.
- Radionici „*Investigations and Sanctions in Official Political Finance Oversight*“, 19. i 20. travnja 2023., Prag, Češka Republika

- Projektu Vijeća Europe „Organizacija i provedba izbora u post-ratnom razdoblju u Ukrajini – preduvjeti i izazovi“
- Parlamentarnom dijalogu izbornih tijela „Challenges and needs for holding out-of-country voting for Ukraine's post-war elections“ 30. i 31. svibnja 2023., Bruxelles, Belgija
- Promatranju prijevremenih parlamentarnih izbora u Crnoj Gori, 11. lipnja 2023.
- Konferenciji e-glasanje i korištenje IT tehnologija u izborima „Pregled stanja i kretanje unaprijed“, 16. lipnja 2023, Strasbourg, Francuska
- Trilateralnoj razmjeni iskustva između Središnjeg izbornog povjerenstva Ukrajine, Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine i Državnog izbornog povjerenstva, 28. i 29. lipnja 2023. u Sarajevu, Bosna i Hercegovina
- On-line sastanku *Europe and Eurasia Electoral Justice Network*, 19. rujna 2023.
- Godišnjem sastanku *Europe ad Eurasia Electoral Justice Network i Global Network for Electoral Justice*, 16. i 17. listopada 2023., Pariz, Francuska
- Promatranju općih lokalnih izbora u Republici Moldaviji, 5. studenoga 2023.
- Konferenciji na visokoj razini o izborima, 23. i 24. studenoga 2023., Bruxelles, Belgija
- Međunarodnoj konferenciji u organizaciji Vijeća Europe na temu: "Uloga izbornih centara za obuku u poboljšanju izbornih procesa i izbora, 28. i 29. studenoga 2023., Strasbourg, Francuska.

5.5.2. EUROPSKA MREŽA SURADNJE

Državno izborno povjerenstvo imenovano je kontaktnom točkom za Republiku Hrvatsku u Europskoj mreži suradnje koja je osnovana na razini Europske unije temeljem Preporuke Europske komisije o mrežama suradnje u području izbora, transparentnosti na internetu, zaštiti od kibersigurnosnih incidenata i borbi protiv kampanja dezinformiranja u kontekstu izbora za Europski parlament 2019. Europska mreža suradnje, koju operativno vodi Europska komisija, služi kao forum na kojem dionici izbornih i pridruženih procesa država članica, tijela Europske unije, nevladinih organizacija te akademije razmjenjuju iskustva i prakse te se informiraju o recentnim novostima u području provedbe izbora.

Tijekom 2023. predstavnici Državnog izbornog povjerenstva aktivno su sudjelovali na sastancima Europske mreže suradnje te su izlagali na sastancima mreže o projektu „I moj glas je bitan!“ o osvješćivanju mladih birača, učenika završnih razreda srednjih škola, o aktivnom i pasivnom biračkom pravu. Preko Europske mreže suradnje, Državno izborno povjerenstvo je i sakupilo recentnu praksu o institutu izborne šutnje država članica Europske unije te je pregled prakse prezentiralo na sastanku. Državno izborno povjerenstvo također aktivno odgovara na upitnike drugih država članica o nacionalnim praksama koje se tiču pojedinih aspekata provedbe izbora.

Pod okriljem mreže, Državno izborno povjerenstvo sudjelovalo je i na konferenciji na visokoj razini o izborima koje se u listopadu održala u Bruxellesu te na simulacijskoj vježbi vezano za kibernetičku sigurnost izbora za Europski parlament 2024. koja se, također u Bruxellesu, održala u studenom.

Pored navedenog, predstavnici Državnog izbornog povjerenstva uključili su se i u rad podgrupe kojoj je cilj izrada vodiča dobre izborne prakse vezano uz sudjelovanje osoba s poteškoćama u izbornom procesu.

6. IZVRŠENJE FINANCIJSKOG PLANA ZA 2023.

Financijski plan Državnog izbornog povjerenstva za 2023. proizlazio je iz sredstava odobrenih Državnim proračunom za 2023., odnosno njegovim izmjenama i dopunama.

U nastavku se daje tablični prikaz financijskog plana Državnog izbornog povjerenstva za 2023., kao i izvršenja financijskog plana.

Iznosi u tablici iskazani su u eurima.

Financijski plan Državnog izbornog povjerenstva za 2023. i izvršenje financijskog plana za 2023.

	Financijski plan za 2023.	Izvršenje financijskog plana za 2023.
01205 Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske	2.102.065,00	1.593.464,49
A896001 Provedba izbora	394.466,00	374.101,38
A896006 Provedba referenduma	17.000,00	0,00
A896002 Administracija i upravljanje	1.566.254,00	1.206.350,30
K896003 Informatizacija Državnog izbornog povjerenstva	124.345,00	13.012,81